

IRODALMI ÉRTESITŐ.

A kereszténység lényege. Irta *Harnack* Adolf, a berlini egyetem theol. tanára. Fordította *Rácz* Lajos sárospataki tanár. 8. r. IX. 201. 1. Sárospatak. Ára 2 korona 50 fillér. — Harnack műve magyarul! Rácz Lajos neve jól ismert név az olvasó közönség előtt. Vallás és tudománytal társulásban szokott a nyilvánosság előtt megjelenni, s a szabadelvűséggel öszszeforrva. Akár folyóiratokba irt bölcselmi tanulmányait, akár fordításra kiválasztott munkákat véve, a szabadelvű, tudományos iránynak következetes, avatott követője. Wundt lélektana után, melyet ezelőtt néhány évvel fordított magyarra, most jön Harnack művével. Azokkal a felolvasásokkal, melyeket szerzőjük a berlini egyetemen a kereszténység lényegéről tartott. Kibontakozik előttünk az a szellem, mely annak idején foglyúl vitte a hallgatóságot, az a tudás, mely annyira biztos vonásokban nyilatkozott; feltárul a kereszténység Jézus Krisztusban és az ő evangéliumában, ez evangéliumnak a társadalmi viszonyokra való vonatkozásaiban és ez evangéliumnak főbb történelmi mozzanataiban, feltárul művészi, ragyogó előadásban . . . Harnack műve magyarul kitűnő fordításban! Úgy olvasódik, mint eredeti munka. Rácz Lajos nagy szolgálatot tett vele a theol. tudománynak.

Lang Henrik munkáit, mikor magyar nyelven megjelentek, felekezetkülönbség nélkül általános érdeklődéssel fogadta a művelt közönség. Hasonlót érdemel e munka is. Keresztény szellemet, tudományos tájékozást kevés könyvből lehet többet és jobbat meritni, mint a kereszténység lényegét feltüntető és a kereszténységet lényegében védő eme jeles munkából.

A modern kereszténység missiója a XX-ik században. Irta *Perczelné-Kozma* Flora. 20 l. Budapest. — Még könyvig nem ment, mint néhány nyugati írónó hasonló tárgyú értekezésekkel, de dolgozatai már kezdetűl szolgálhatnak egy kötetnek. A modern kereszténységet, az unitarismust tárgyalja itt a fejlődés alapján s

KÜLÖNFÉLÉK.

Magyarországon az elmúlt év a politikai viszonyokba tisztulást hozott; teljesen alkotmányos kormány vette át az ügyek vezetését és a protestáns egyházaknak már évek óta tárgyalás alatt levő segélyezés ügye az 1848: XX. t.-cz. alapján egy lépéssel elébb haladt. De a kormány jóindulata mellett is még távol állanak a protestáns egyházak attól, hogy állami dotatiójuk a róm. kath. egyházét megközelítse. A róm. kath. egyház Magyarországon ma is nagy kiváltságokat élvez vagyonban és egyébben is, úgy, hogy bár a törvény a felekezetek jogegyenlőségét kimondotta, a katolikus vallás tényleg ma is mint államvallás szerepel. A protestánsok nem fejthetik ki azt az erőt, a mely egy előrehaladó államnak csakis előnye lenne. Nagy vesztesége volt a múlt évben a protestantizmusnak Hegedüs Sándor, a munkás államférfi, ki a protestáns egyházak helyzetének javítására oly sokat tett és főleg mint a Prot. irodalmi társaság elnöke, emelkedett, lelkes beszédeivel és pénzáldozataival, elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az unitárius egyházban veszteség a múlt évről Benczédi Gergely, ki példányszerű protestáns tanár volt, s a ki egyháza anyagi erősítésén odaadással munkált.

Németországon a múlt év végén feloszlatták a birodalmi gyűlést, mert nem akarta megszavazni azt a költséget, a melyet a kormány a gyarmatok számára kért. Politikai tény volt ez, de vallási mozzanat is fűződik ahhoz. A birodalmi gyűlésben ugyanis a legnagyobb párt a vallást és politikát azonosító ultramontan katolikusok pártja, a jezsuiták által sugalmazott „centrum“. E párt minden politikai ténykedéseért a protestáns Németországon árt kíván. A jezsuita-rendet kitiltó törvényt sehogy se sikerül megváltoztatnia, s a kormánynak, mely iránt pedig barátságot mutat, ismételve megfélepetéseket szerez. Ilyen megfélepetés volt a gyarmatügyi költségvetés el nem fogadása is. A socialdemokratákkal, az internationalistákkal szövetségben a kormány ellen. Ezért a kormány feloszlatta a birodalmi gyűlést és új választást rendelt el, mi meg is történt és habár